Lieta Nr.C28290016

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnesis D.Zamjatins
2017.gada 1.martā izskatīja rakstveida procesā Rēzeknē, Dārzu ielā 24
civillietu: sabiedrība ar ierobežotu atbildību „ Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu, un

konstatēja:

prasītājs griezies tiesā ar maza apmērā prasību piedzīt no atbildētājas parādu EUR 768,55, likumiskos nokavējuma procentus EUR 189,90, valsts nodevu EUR 143,77, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70; noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda; parādsaistību summu ieskaitīt SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793 AS "Swedbank".

Aprakstošā daļa

Prasības pieteikumā prasītājs norādījis, ka 2003.gada 26.novembrī starp AS "Swedbank" un atbildētāju tika noslēgts līgums par EGO norēķinu kartes izsniegšanu un izmantošanu. Parakstot EGO norēķinu kartes līgumu, atbildētājs ar to piekrita kartes lietošanas noteikumiem, tai skaitā arī līgumam saistošajam cenrādim. Atbildētājam bija katru mēnesi jānodrošina, lai EGO norēķinu kartes līgumā minētā fiksētā maksājuma summa kopā ar kredīta limita izmantošanas procentiem un ar kartes izmantošanu saistītajām maksām līgumā norādītajā termiņā būtu pieejama atbildētāja privātajā kontā, no kura tiek papildināts EGO konts.

Atbildētāja nepapildināja savu privāto kontu iepriekš minēto fiksēto ikmēneša maksājumu, procentu par aizdevuma lietošanu saistīto izdevumu samaksai un tādējādi nepildīja EGO kartes lietošanas noteikumus. Banka veica atbildētājas EGO kartes konta stāvokļa analīzi un konstatēja, ka izmantotā un neatgrieztā kredīta summa ir EUR 755,72, procentu parāds par kredīta izmantošanu sastāda EUR 12,83.

AS "Swedbank" 2013.gada 25.jūlijā cedēja prasījuma tiesības, kas izriet no AS "Swedbank" un atbildētājas starpā noslēgtā EGO kartes līguma, ar tiesībām prasīt nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā, paziņojot parāda nofiksēšanas datumu 16.05.2012.

Atbildētājai tika nosūtīts paziņojums par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu prasītājam.

Prasītājs veicis visas nepieciešamās pirmstiesas darbības prasījuma, blakus prasījumu un zaudējumu iekasēšanā no atbildētājas. Prasītājs aprēķināja likumiskos nokavējuma procentus, kas ir 6 procenti gadā, t.i. 0,01644% dienā par katru kavēto dienu, no līguma izbeigšanas datuma.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756., 1757., 1763., 1793., 1797., 1798., 1801., 1805., 1934., 1943.pantu.

Lietas izskatīšanu tiesas sēdē prasītājs nav lūdzis.

Atbildētāja tiesas noteiktā termiņā paskaidrojumus sakarā ar celto prasību nav sniegusi, lietas izskatīšanu tiesas sēdē nav lūgusi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Tiesa, novērtējusi visus lietā esošus pierādījumus kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

2003.gada 26.novembrī atbildētāja noslēgusi ar AS "Hansa Līzings" EGO kartes līgumu par kartes izsniegšanu un kredīta limita piešķiršanu Ls 150,00 apmērā (turpmāk tekstā – Līgums) ar fiksētā maksājuma datumu – 20.datums (lietas 10.-11.lapa). Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datiem 2009.gada 17.martā AS „Hansabanka" firma mainīta uz AS „Swedbank", SIA „Hansa Līzings" firma mainīta uz SIA „Swedbank Līzings".

Starp atbildētāju un AS „Hansabank" pēc būtības bija noslēgts aizdevuma līgums Civillikuma 1934.panta izpratnē, kas noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbildētājai tika piešķirts kredītlimits Ls 150 apmērā (lietas 10.lapa) un rasta iespēja šo naudu lietot pēc viņas ieskatiem. Saskaņā ar Kredīta izrakstu (lietas 13.-29.lapa) faktiskā aizdevuma summa uz Līguma izbeigšanas datumu 2012.gada 16.maiju sastādīja Ls 531,12.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis, tādēļ, atbildētājai ir radies pienākums pret AS "Hansabank" atmaksāt aizņemto naudu – pamatparādu EUR 755,72. Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētāja būtu atmaksājusi pamatparādu. Tādējādi, pastāv likumīgs pamats piedzīt no atbildētāja prasītāja labā parādu. Tomēr no prasības pieteikuma apstākļu apraksta izriet, ka prasītāja norādītā pamatparāda summa EUR 768,55 sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 755,72 (Ls 531,12) un lietošanas procentu parāda EUR 12,83 (Ls 9,02), kas arī ir apstiprināts ar AS "Swedbank" 2013.gada 18.jūlija izziņu Nr.316RC00-05069A/ELR (lietas 15.lapa). Atbildētāja nav apstrīdējusi aizdevuma saņemšanu, kā arī tā apmēru. Tādējādi, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pamatparāda summa ir EUR 531,12, kurš arī ir piedzenams no atbildētājas uz Civillikuma 1587., 1943.panta pamata. Prasījums daļā par pamatparāda EUR 12,38 apmērā piedziņu ir noraidāms. Prasība par līgumisko lietošanas procentu piedziņu netika celta.

Prasītājs aprēķināja atbildētājai likumiskos kavējuma procentus par laiku no 2012.gada 16.maija (Līguma izbeigšanas datuma) līdz 2016.gada 28.jūnijam EUR 189,90 apmērā par 1503 dienām, piemērojot likumisko procentu likmi – 6% gadā, kas noteikta Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā: procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.)

lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.pants nosaka, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Savukārt Civillikuma 1759.panta 1.punkts nosaka, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1652.panta 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Tomēr tiesa uzskata, ka prasītājs, aprēķinot procentu apmēru, nepareizi tulkoja terminu „kapitāls". Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta ceturto daļu procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Bet, ja noliktajā termiņā nesamaksā procentus vismaz par gadu, tad pēc kreditora pieprasījuma par viņam pienākošos procentu summu aprēķina likumiskos procentus par minēto termiņu.

Tādējādi, kapitāls ir pēc būtības pamatparāds, kurš ir aizdevuma pamatā.

Civillikums satur izņēmumu no šī noteikuma, proti: 1766.pantā – kad par nenomaksātiem procentiem izdota sevišķa parādzīme vai kad par pašu kapitālu kopā ar nenomaksātiem procentiem saņemta agrākās parādzīmes vietā jauna, kreditors var par nenomaksātiem procentiem aprēķināt jaunus procentus.

Tomēr lietā nav pierādījumu tam, ka šādas parādzīmes būtu bijušas izdotas.

Tādējādi, ievērojot Civilprocesa likuma 192.pantu, pastāv likumīgs pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos kavējuma procentus, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta 1.punktu, par aprēķina pamatu ņemot pamatparāda summu EUR 755,12 apmērā, tas ir, piedzenamo likumisko kavējuma procentu summa sastāda EUR 186,57 par laiku no 2012.gada 16.maija līdz 2016.gada 28.jūnijam.

Pārējā daļā prasījums par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir noraidāms.

2013.gada 25.jūlijā AS „Swedbank" un SIA „Julianus Inkasso Latvija" noslēdza cesijas līgumu Nr.SWED-07, ar kuru SIA „ Julianus Inkasso Latvija" tika nodotas prasījuma tiesības pret atbildētāju (lietas 41.lapa). Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Tādējādi prasītājs ir likumīgi ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1765.panta pirmo un otro daļu un ņemot vērā to, ka atbildētāja ir patērētāja (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkts), prasītājam nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītas pamatparāda summas par laiku no sprieduma labprātīgās izpildes termiņa notecēšanas dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai [sk.: *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 29.janvāra lēmums lietā Nr.SKC-1331/2016*].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājas prasītāja labā piedzenama samaksātās valsts nodevas daļa, kas ir proporcionālā prasības apmierinātai daļai EUR 141,25 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (Civilprocesa likuma 41. pants).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.pantu, 195.pantu, 204^{1}.pantu, 250^{27}.pantu,

nosprieda:

sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ Julianus Inkasso Latvija" prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr.40003717522, parādu EUR 755,12, nokavējuma procentus EUR 186,57 par laiku no 2012.gada 16.maija līdz 2016.gada 28.jūnijam, samaksātās valsts nodevas daļu EUR 141,25, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 1`087,64 (viens tūkstotis astoņdesmit septiņi un 64/100 *euro*), pārskaitot piedzītās summas SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793.

Prasību daļā par pamatparāda EUR 12,38 apmērā un likumisko procentu EUR 3,33 apmērā piedziņu noraidīt

Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „ Julianus Inkasso Latvija" tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) gadā par laiku no sprieduma labprātīgās izpildes termiņa notecēšanas dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no šī sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma $440.^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis: